

OSMJEHNUTI PODSMIJEH HRONIKE RATA

Enver Mehmedbašić: *Spomenar – Sarajevu s ljubavlju*, Udruženje novinara veterana BiH, Sarajevo, 2006.

Enver Mehmedbašić, rođen 1935. godine u Tuzli, nastanjen u Sarajevu od studentskih dana (diplomirao na Pravnom fakultetu), već decenijama je najbolji bošnjački i bosanskohercegovački humorist. Iako je objavio devet knjiga humorističke proze i iako su dugi niz godina njegovi tekstovi bili omiljeni u novinama, a u biografiji uz ovu knjigu navedeno da su o njegovom humoru pisali Gustav Krklec, Zuko Džumhur, Čamil Sijarić, Fadil Hadžić... te da je još 1971. godine dobio Šestoaprilsku nagradu grada Sarajeva, treba priznati da bi u književnosti i novinarstvu većine drugih naroda i zemalja kudikamo bio cjenjeniji Mehmedbašićev doprinos specifičnom žanru pisanja kojim se on istrajno bavi.

Ali, da se – u Mehmedbašićevom stilu – vratim vedrijim stranama života, odnosno vedrini koja isijava sa stranica njegove posljednje knjige *Spomenar*, podnaslovljene sa: *Sarajevu s ljubavlju*. Ovo je izvanredna, a može se reći i najbolja njegova knjiga. Enver Mehmedbašić u najboljem izdanju! To mogu ustvrditi zato što godinama iščitavam njegove tekstove, a šezdesetih i sedamdesetih godina bio mi i urednik, pa i zato što sam, s Abdulahom Sidranom, bio recenzent ove knjige.

Međutim, uza sav respekt, s velikom bojazni pristupio sam čitanju ove knjige. Tekstovi u novinama i pristup njihovom čitanju ipak su nešto drugo, a ukoričeni ostavljaju drukčiji dojam. Naime, i novinarstvo i književnost i kod nas i u svijetu puni su primjera kako se *pera ispišu* a da autori toga nisu svjesni i ne znaju stati i reći sebi da je dosta, pa uporno ispisuju *već napisano* i štancaju knjige. Pogotovo je teško održati spisateljski dignitet u tekstovima koji se objavljuju u novinama kao reportaže, a tu formu pisanja svojataju i teorija književnosti i

teorija novinarstva. To je i inače pehlivanski hod po razapetoj žici – olahka riječ i slaba rečenica strmeknu u ambis trivijalnosti i bizarnosti. A još je nezahvalnije pisati reportaže u formi humoreske. I još, onda, sve to skupa smjestiti u ram za sliku zbivanja u ratnom Sarajevu, čijim stradalnicima je humor bio nužno potreban da bi preživjeli, ali je više nego delikatno pisati o tom preživljavanju na humoristički način, a da to ne bude crnohumoristički pogubno.

Mehmedbašić se uzdigao iznad svega i – i sam stanovnik tog i takvog Sarajeva – uspio ispisati jedinstven spomenar Sarajevu s ljubavlju. Čak 104 reportaže, humoreske, humorističke pripovijetke ili priče, raspoređene u tri poglavlja knjige, a na kraju, u četvrtom poglavlju, još 68 minijatura, koje je uspio sabiti na jednu stranicu, a ponegdje i četiri-pet na jednoj. Ukupno 172 naslova i toliko raznolikih priča iz života, uporedo s osmijehom i podsmijehom u zaista jedinstvenoj hronici rata.

Isnam Taljić

KNJIGA S OSJEĆAJEM ZA MJERU

Samir Tahirović: *Kuća na četiri vode*, BZK Preporod, Donji Vakuf, 2006.

O *Kući na četiri vode* Samira Tahirovića može se govoriti/pisati na mnogo načina, ali bi se u svakom slučaju ustvrdilo da u malom gradu Donjem Vakufu živi izrazito dobar pjesnik.

Moglo bi se samo prepisati naslove poglavlja i naslove pjesama unutar njih, predvođenje glavnim naslovom knjige, pa i samo time završiti prikaz ove knjige! Naslovi uvjerljivo potvrđuju s koliko se brižljivosti Samir Tahirović odnosi prema svojim pjesmama. To bi se zaključilo i da mu se na dnu pjesme *Jutarnja žega* nije *omakao* datum. To što je ta pjesma datirana s januarom 1990. godine samo

osvjedočava da je dugo, mukotrpno, nimalo
olahko nastajala ova knjiga.

Bio je mrak.

U mraku nebo ne vidjesmo od oblaka.

Od oblaka ne znadosmo kakva je vedrina.

Bile su kiše.

Kiše su lile.

*U sebi spustile prkosnu trunku nade
da ćemo ugledat' vedrinu.*

Bio je mrak. Bio oblak. I kiše lile.

*A onda duga skinu tu tminu
i samo na tren vidjesmo vedrinu.*

Sada su magle.

Uzalud kiskusmo u mraku.

A utjeha nam da sve je sudbina:

To nam se samo pričinjava vedrina.

Evo, umjesto naslova iz sadržaja, pjesmu
s naslovom *To nam se samo pričinjava vedrina*. U
podnaslovu pjesme stoji: *Bošnjacima*.

Samir Tahirović je naslonjen na tradiciju
bošnjačke poezije minuloga dvadesetog stoljeća,
ali su njegovi orijentirni korijeni znatno dublji i
dobacuju i do Kaimije i Ilhamije, da spomenem
tu dvojicu velikih pjesnika iz davnih vremena,
a uporedo su i sasvim svoji/njegovi, ispisani u
ovome vremenu, svjedočeći iz sadašnje vizure
Bosnu otkako je ima, istrajavanje u vremenu i
njezinu zlehudu sadašnjost.

Ovo je zbirka pjesama koja je unutar
svojih korica sasvim samjerena, napisana s
istančanim osjećajem za mjeru.

Nije li pitanje mjere (i iznalaženje mjere)
pitanje svih pitanja?! I ne samo u poeziji.

Isnam Taljić

PRIMJER KOJI TREBA SLIJEDITI

**Amber, prvi broj glasila Islamske skupnosti u
Sloveniji, Ljubljana, januar 2007.**

Mešihat Islamske zajednice u Sloveniji
(Islamske skupnosti v Sloveniji), koji
podržava matična Islamska zajednica iz Bosne
i Hercegovine i većina muslimana u toj bivšoj
jugoslavenskoj republici, priredio je i izdao prvi
broj svoga glasila pod lijepim imenom *Amber*,
datiranim sa januarom ove godine i objavljenim
povodom proteklog Kurban-bajrama.

Štampan na 52 strane na formatu B5, s
tekstovima na bosanskom i slovenskom jeziku,
Amber je više od pukog biltena i ipak manje od
magazina (kako je apostrofirano), ali je moguće
da takvo određivanje svjedoči ambiciju da ovo
glasilo to i postane. Međutim, kako je u pitanju
prvjenac, *Amber* ne zaslužuje da se *baci niz vodu*
i moglo bi se konstatirati da je prezentiran
poprilično raznovrstan sadržaj. Pohvale ne
mogu izostati pogotovo zato što je *Amber*
pripremljen uglavnom vlastitim snagama i na
volonterskoj osnovi.

Poslije opširnog uvodnika, koji je
potpisao muftija mr. Nedžad ef. Grabus,
slijedi pregled aktivnosti od maja prošle
godine naovamo, tako i izvještaj s centralne
svečanosti Ramazanskog bajrama u Sloveniji,
zatim informacija o značajnim susretima
muftije Grabusa s ministrom vanjskim poslova
Slovenije dr. Dimitrijem Rupelom (u novembru)
i gradonačelnikom Ljubljane Zoranom
Jankovičem (drugom polovinom decembra). U
tom setu su i vijesti o susretima s muslimanima
privrednicima u Sloveniji, o prvom zajedničkom
ispraćaju hadžija iz Slovenije, upriličen u
Jesenicama, uz prisustvo zamjenika reisu-l-
uleme hfz. Ismeta ef. Spahića.

Dva teksta na po dvije stranice odnose
se na značaj hadža, a slijedi opširniji programski
tekst pod naslovom *Izazovi pred Islamskom
zajednicom u Sloveniji* te redakcijski prilog
Trideset osam godina čekanja (o nastojanjima da
se izgradi džamija u Ljubljani, odnosno islamski

kulturni centar). Na šta se nadovezuju zabilješke prof. Seda ef. Karišika, imama u Jesenicama, o deset džemata (Maribor, Postojna, Kranj, Velenje, Celje, Škofja Loka, Kopar, Kočevje, Trbovlje Jesenice), uz najavu da će u idućem broju biti riječi o preostalim džamatima – Novo Mesto, Tržič, Sežana, Ajdovščina i džemat Krško-Kamnik. Lijepo je i pošteno je što je objavljen poduži razgovor s Murisom ef. Hadžibaščauševićem, dugogodišnjim glavnim imamom u Ljubljani (bio je to u dva navrata) i prvim muftijom Islamske zajednice u Sloveniji.

Mogao bi se pohvaliti i dobar nijet s portretima zaslužnih džematlija i predstavljanjem Udruženju žena džemata u Ljubljani te još nekoliko edukativnih tekstova.

«Nakon turbulentnih događaja u Islamskoj zajednici u periodu od kraja 2004. pa do polovine 2006. godine i istrajavanja na sistematskom rješenju problema, nastupio je period u kome je Islamska zajednica pokrenula zajedničke promjene u svom djelovanju.

Islamska zajednica u Sloveniji je zajednički okvir djelovanja muslimana Bošnjaka, Albanaca, Turaka, Roma, Arapa, Slovenaca, muslimana iz Makedonije, Bosne i Hercegovine, Sandžaka, Kosova, Crne Gore itd.», piše u opširnom uvodniku muftije Grabusa, uz isticanje da je cilj *Ambera* promoviranje pozitivnih ideja i pojedinca, porodica, uspješnih članove Islamske zajednice u Sloveniji i šire.

Poznato je da većina medresa u Bosni i Hercegovini ima svoja povremeno-redovna štampana glasila, pa će biti zanimljivo hoće li muftijstva u Bosni i Hercegovini slijediti primjer iz Ljubljane, odnosno Mešihata u Sloveniji. Pogotovo bi se to trebalo uraditi kad je u pitanju bošnjačka dijaspora u ostalim krajevima svijeta. Štaviše, pokretanja sličnih glasila treba shvatiti kao nasušnu potrebu i tretirati ga u okviru priprema pri najavljenom preustrojstvu organiziranja Islamske zajednice u dijaspori, gdje je stanje s bošnjačkim štampanim medijima više nego alarmantno, a pogotovo kad je riječ o tretiranju vjerskog života.

Isnam Taljić